

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. — Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

V Ljubljani 30. avgusta.

V četrtek smo pisali v „Slovenskem Narodu“ miren uvodni članek ob priliki kmetskega upora v Knežaku na Notranjskem o še nerešenih servitutnih razmerah. A bili smo konfiscirani. — V petek je bil čisto stvaren depis od Bleda v našem listu, ki, govoreč o slabem stanju našega kmeta, slučajno tudi omenja še nerešenih servitutnih zadev na Gorenjskem. In glej, c. kr. drž. pravdnštvo nas je zopet konfisciralo. Vsi ljudje, celo nemškutarji, ki so pod roko brali konfiscirane članke, čudom so se čudili, da kaj tako mirnega in stvarnega, kakor je bilo pisano v našem članku, more c. kr. oblast sploh konfiskovati. Mi pak smo mislili: to mora biti dokaz, da naša kranjska vlada o servitutnih rečeh sploh govoriti ne pusti, kljub naši „tiskovni svobodi“ (da se bogu smili!) A motili smo se. Drugi smejo o tem govoriti, samo mi menda ne, samo slovenski list se konfiscira. Dokaz.

Nekonfiscirani „Laibacher Tagbl.“ od petka namreč ob istej stvari piše, in še bolj ostro nego smo mi. „Tagblatt“ tudi pravi, da „tisti, ki imajo nestrpnost te (servitutne) razmere rešiti, roke ne ganejo,“ ter da je takó na Notranjskem in na Gorenjskem, kjer se kranjsko industrijsko društvo s kmeti prepira. Tudi „Tagbl.“ pravi: „gotovo niso zdrave razmere če, sicer tako mirni kmeti v svoji obupnosti skušajo najblaznejše sam pomagati si,“ ter kaže naposled, kako bi bilo tu polje delavnosti za novega deželnega načelnika. — To smo tudi mi rekli, le bolj pohlevno.

Ljudje po Ljubljani, ki so naš članek brali, in posebno mi, ki smo oni članek od četrtka pisali, in smo ga pred porotniki za-

govarjati pripravi, — ne moremo rešiti uganke, zakaj se zaradi ene in iste reči naš slovenski list konfiscira, nemški „Tagblatt“ pa ne? — Ko bi jo reševati poskušali, pa nas zopet konfiscirajo, torej na bode bralcem v premislek, — misli so baje še svobodne v ustavni Avstriji.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 31. avgusta.

Tržaški zbor se je 29. t. m. odprl. **Gornje avstrijski** poslanci in agitatorji so se 29. in 30. t. m. sešli na shod ustavoverne stranke. Naredilo se je šest resolucij.

Znani **graški** agitator in delavski vodja Tauschinski s tovariši je v preiskavi zaradi motenja verstve in osnovanja tajnega delavskega društva.

Iz **Prage** se nemškim listom brzojavlja, da bodo od Pilzna do Prage vse občine cesarja ko bode skozi šel, prosile za državno poravnanje s Čehi. Čakale bodo korporacije in zastopstva cesarja.

Na **Češkem** pripravljajo okraji, mesta in občine adrese, katere bodo oddane na kraljevem dvoru v Pragi ob času, kadar bode cesar v Pragi. V teh adresah je prošnja izrečena, da naj bi cesar blagovolil zopet nastopiti pot sprave, ki je bila s septembarskim reskriptom od 1. 1871. začeta.

Rusini gališki so imeli v Kolomei shod vseh rusinskih narodnih društev. Prišli so zastopniki društev in mnogo kmetov. Ustanovilo se je o tej priložnosti „društvo Mihaila Kačkovskega,“ katero ima namen, delati proti žganjskemu pijančevanju, ki je po vsem Poljskem in zlasti tudi mej rusinskimi kmeti najbolj krivo ubožstva in demoralizacije. Navzočni kmetje so se živo vdeležili pri debatah o društvenih pravilih in upati je, da se društvo kmalu razširja po vsej deželi. Ker pa so na čelu tega društva svobodomiselní možje, dela škof Šembratovič

proti njemu in ukazuje duhovnikom, naj katoliška enaka diaštva napravljajo za katere je preskrbel celo papežev žegen in jih postavil pod varstvo sv. Marije. Klerikalci so si povsod enaki, najboljšo stvar preganjajo, če se nij izlegla v njihovem gnezdu.

V **Hrvatskem** deželnem zboru je zakonotvorni odbor predložil zakonsko osnovo ob ustroju ljudskih šol in preparandij, za tem zak. osnova o porabi tiska in o sestavku porotniških imen za tiskovne sodnije. Te osnove pridejo na dnevni red.

Vnanje države.

Srbski „Istok“ v Belgradu toži, da v Srbiji nij nobene tiskovne svobode in pozivlje rodoljube, naj v svobodnostnem oziru na vlado pritiskuje.

Francoski maršal Mac-Mahon se je s svojega potovanja po deželi vrnil v Pariz nazaj. Način kako verno so sledili njegovo potovanje in vsak odgovor, ki ga je storil ta ali oni župan, ter vsak odgovor, ki ga je francoske vlade načelnik dajal — kaže, da Francoska še vedno imponira vsem državam po svetu, da jo torej Bismark nikakor nij potlačil tako kakor bi Nemci želeli.

V **Italiji** bodo kmalu volitve v parlament. Poslanec Corte je izdal pismo, v katerem zahteva, naj se nove stranke osnujejo. To bi bilo za zedinjeno, a neurejeno Italijo nujno potrebno.

Nemški škofje vlečejo eden na desno, eden na levo. Škof Keteler je svojim vernim odsvetoval spomin na Sedan slaviti, ker datira od tam preganjanje katolikov. Škof Forwerk pak je ukazal, naj se ob priliki sedanjkega praznovanja po vseh cerkvah zvoni. — Da je sedansko praznovanje nepotrebno žaljenje Francozov, to je gotovo, za to so tudi demokrati proti njemu.

Dopisi.

Iz idrijskega okraja 28. avg. [Izv. dop.] — Nekoliko besedij o prihodnji volitvi. — „Slov. Narod“ od nedelje

Listek.

Kantorčica.

Roman s pogorskega zakotja.

(Češko spisala Karolina Světlá; poslovenil Franjo Tomšič.)
(Dalje.)

Gospod doktor si je hotel iz dolzega časa malo poigrati s kmetskim dekletom, katero je naglo prišlo k „njegovi milosti“; kaj tudi družega početi z vaščanko? A nikoli mu nij bilo še tako čudno, kakor teh nekoliko trenutkov, ko je v svoji sobi ležec na zofi, „kantorčico“ pričakoval. Niti pri najhujših izkušnjah, niti takrat ko so ga za doktorja povišali, niti ko je vstopil v plesalno dvorano in se je sto in sto najkrasnejših deklic po njem ogledovalo, mej soboj si ga kazaje kot najlepšega mladeniča v dvorani, kot prihodnjega doktorja in bogatega dediča — nikoli mu še tako nij bilo.

Bil je tako omamljen, pričakovaje svidenja s to deklico, da na svoje početje niti pazil nij ter se mu tudi čutil ne.

„Le da bi na mé grdo ne pogledala, ko bode spoznala, da ta, ki ga je denes tako priljudno pozdravila, nij duhovnik, nego le „neposvečen človek,“ mislil si je, ko je slišal zunaj pred vratmi hitre in lahke korake, in kako nekdo lično za kljuko prijemlje.

To je bila res kantorčica.

Enefa vstopivši v sobo nij pogledala samo ne nanj, nego sploh nikogar in nič nij pogledala. Ostala je s povsenimi očmi dolgo časa na pragu stati ter spela roke, kakor bi hotela vse svoje misli zbrati, in jih le v en kraj obrniti. Ko bi je Otik ne bil videl zjutraj, ko se je smijala, bil bi prisegel; da ta obraz ne vé, kaj je smeh; tako častitljiva, resnoba se je videla. Pa kako krasna je zopet bila, tako pri miru, blede, zamišljena, vzvišena! Prišla je v največji hi-

trosti brez kožuška in pokrivala, kakoršna je baš doma bila, v kiklji po materi povedani, zeleni suknjeni jopici in razoglava. Črne kite so se jej vile okolo glave kakor venec; in Otik se je spomnil, občudovaje v duhu ta njen kinč, s katerim jo je narava obdarila, na nekdanje narodne vešče ali duhovnice, katere so, ovenčane z vejicami posvečene lipe, zdravile bolezni z mogočnimi besedami, kakor ona, opravljale verske opravke ter prorokovale prihodnje reči. Tako so menda gledale, hodile in počenjale.

Enefa se je bližala zofi, na kateri je doktor počival tako tiho, kakor bi bil naglo v marmor premenjen, z lehkimi koraki v slovesnem molčanju. Nij si upal motiti jo z pozdravom, videč kako tudi mati molči in nanj pogledovaje prst na usta poklada. Zraven sina na mizo je postavila mati veliko skledo z vodo, poleg katere je položila na levi strani pest ovsa. Mrakotova je uže

je prinesel priporočilo i kandidaturo za naš vipavski okraj. Lehko rečem, ka je govoril „eden,“ priporoča je g. Ant. Plešnarja, soglasno z vsemi idrijskimi volilci. Naš okraj ima 20 volilcev, 2 izmed njih (duhovna) ne prideta, ker nista več v našem okraju, vsi drugi 18 bodo soglasno volili g. Ant. Plešnarja, kajti on je previden, izobražen, v kmetijskih kakor tudi političnih zadevah vrlo znan in v obče popularen mož. Gledè na vse te lastnosti se mu je tudi kandidatura za deželni zbor ponudila, katero je prevzel le pogojno, ako bi se boljši kandidat ne našel. V našem okraju nij moža, kateri bi mogel, bodisi katerega koli političnega mišljenja, vse glasove na sebi zediniti, kakor g. Anton Plešnar. Vipavski okraj ima 26 volilnih mož, izmed teh si drže klerikalni i liberalni volilci ravnotežje. Klerikalna tranka si je postavila kandidata v gosp. M. Lavrenčiču na Vrhpolji. Vipavski liberalci pa gotovo nijso taki separatisti, da bi se branili glasovati za pravega liberalca iz našega okraja, in da bi si svojega kandidata postavili.

Nam, kakor onim gre za princip. Ako bi upali vipavski liberalci spraviti s svojo večino v dež. zbor, radi glasujemo mi z njimi, nikakor pa ne naši neodložni i tudi teh je nekoliko; isto nastorè tudi oni, gosp. Plešnar ima vse naše glasove zagotovljene, liberalne in omahljive, pridajte še Vi vaše liberalne glasove i zmaga je naša. Da pa ne bosta dva liberalna kandidata zahteva užè strankarska disciplina, do sedaj pa ima g. Plešnar največ upanja. — „Kljunač“ od četrtka rohani proti našemu kandidatu in napada uprav surovo njegovo osebo, rekši, da bode služil lahko „Brenčelju“ in mu tvarine dajal. Na to mi odgovarjamo, kaj bi „Brenčelj,“ če bi bil v resnici šaljiv a ne surov list, lahko več in lepše tvarine dobil mej duhovniki alà „Toman, Tavčar, Kramar in družimi „figuranti“ deželnega zbora.

Iz Dunaja 30. avg. [Izviren dop.] (Ministerska kriza) je zdaj zopet predmet vsem večjim novinam, in res se tudi v raznih krogih govori, da si dvorski krogi prizadevajo cesarja na to skloniti, da bi na Češkem podpisal sprejem novega ministerstva in zdanje odpustil. Razume se, da bi novo ministerstvo imelo

nalog spravo s Čehi dognati. Denašnja „N. Fr. Pr.“ se hoče sicer v uvodnem članku iz cele te stvari šaliti in jemlje neko (to se ve do pretirano in nemogočo) klerikalno-fevdalno ministersko listo, ki jo je pruska klerikalna „Germania“ iznašla za predmet razgovarjanja, — vendar tudi „N. Fr. P.“ se vidi, da jej šaljenje ne gre od srca, temuč da je v velikem strahu za kak, nemškim ustavovercem neugodni preobračaj. „N. Fr. Pr.“ namreč kara ministre, da se tako brezskrbni po kopelih skrivajo a ne pazijo, kaj se okolo njih in proti njim godi. To je veliko! Tu je v zraku nekaj tacega, kakor pred Hohenwartom. Črez noč je vse mogoče, in morda pride prememba prej nego smo mislili.

Sploh trde novine („Fremdenblatt“, „Morgenpost“, „Wiener Tagbl.“ itd.) da utegne zaobračaj vnanje politike, t. j. razmera Avstrije k Rusiji tudi notranjo spremembo roditi. Celo v ustavovernih krogih manjka sploh vsega trdnega zaupanja v stalnost zdanje vladne sisteme. „Nij sicer vse, a mnogo je mogoče da se zgodi“ pravi dunajski „Tagblatt“.

To se ve, da ne verujemo, da bi Thuni in Helferti na krmilo prišli, ker menimo, da so pri veliki večini liberalnih Nemcev in Slovanov čisto klerikalni ministri nemogoči. Tu bode užè trebalo poiskati pametnih posredovalnih mož, kateri bodo za svoj nalog smatrali pomirjenje avstrijskih narodnostij, a nikakor ne kakovo ponovljenje papeške posvetne vlade.

Iz St. Peterburga 23. avgusta. [Izv. dop.] Ljudje brez solidnega „sostojanja,“ kakor tukaj govorimo, po slovenski brez evenka životarimo v času letne vročine vsi poparjeni po trdem tlaku velikih mest; oni, kateri so prejeli užè v zibeli kupe zlatov, ali pa jih pozneje si, če tudi le prigoljufali, uživajo lagotni sopuh po zelenih gajih i zdravih naselenijah, in členi cesarske rodovine praznujejo lep dogodek za kroniko Aleksandrovičev v prekrasnem carskom selč. Kakor je tudi vam užè izvestno, veršila se bode (in se je užè Ur.) v kratkem, menda 28. avg. v St. Peterburgu poroka 2 sina vladajočega imperatorskega veličestva, velikega kueza Vladimira Aleksandroviča z vojvodinjo Meklenburg Šverinsko Marijo. Sorodstvene razmere mej ruskim cesarskim dvorom in domom velikih vojvodov

Meklenburških obojih linij so znane, in mi prejmemo mlado vojvodinjo v zamen za veliko kneginjo kot Mihajlovno, katera se je 1851 l. vdala vojvodu Jurju Streličkemu. 1. (13.) avg. je prispel visokozaročeni par v Carsko selo, kjer so se pri prijemu vršile velikanske slovesnosti. Če bi imel „Sl. Narod“ dovoljno prostora, poslal bi bil vam velikanski ceremonijal, potrjen najvišjim privoljenjem imperatorskim 3 dni pred tem časom; pa ker ga nema, bodite zadovoljni, da bom vam poroko v St. Peterburgu prihodnjič bolj površno popisal, da vam denes samo pišem, da je ljudstvo silno zadovoljno ze to poroko, kar tudi to potrjuje, da je bila visoka nevesta z neizmernimi „želahem zdorovija“ i „ura“ klici sprejeta, ko jo je najvišja cesarica izvolila spremiti na balkon proti narodu brežčislennemu. Mej tem časom se bode vršile različne druge slovesnosti na čest mlade neveste i njenega spremstva. Tako se je n. pr. 10 avg. ogledoval ruski flot v Kronstatu, pri katerej priliki so se izvodile tudi druge vojaške, osobeno morske vaje. Pozneje bo v Petrogradu javno blagoslavljenje dvorca Vladimir-Aleksandrovičevega, na Nevi, skoraj moj vis-a-vis raz Vasiljevski ostrov. Denes so povsod nabiti plakati, s katerimi se objavlja, da pri bodoščem okrašenju mesta bodo smele rabiti se le tri zastave, meklenburška, plavo-belo-rudeča, in germanska, recte pruska. Le inostranci smejo tudi svoje barve dotičnih domovin izvesiti. Bodite uverjeni, da bode Slovenija tudi dostojno zastopala se. — 31. bode v velikem gledališči slovesna predstava — pa — padni spektakel — obstoječa iz dveh delov opere „Žizen za Carja“ od Glinke in poslednjega dejanja baleta „Konek Gurbinok,“ meni šče neizvestnega. Tukajšnja žurnalistika se zdaj silno dobro ima, mej tem ko je pri vas menda nekako suša, in kakor si jaz stvar predstavljam in bojim šče bode večja nastala, ker bode častna vaša opozicija, šlataje se za žep in mora biti šče za kaj družega — morda jednok pojenjala podrživati vas v dobrem humorju. Pa neglede na obilen materijal časopisni domačega roda, hvaležni smo vam prav odkritosrčno za tako pikantne novosti kakor je bila pred nekimi dnevi „krilataja rač“ o tako različno užè oslavivšem se poslovenjenem moži, kateremu smo tukajšni Slovenci užè hoteli poslati par rubljev „za eno dobro manjgo.“ (Kon. prih.)

vedela, kaj zagovarjalica potrebuje in kako se je proti njemu obnašati, da je nespodobno pozdravljati ga, k njemu govoriti, nasprotno pa škodljivo, od njega odgovora ali odpovedi terjati.

Zgodilo se je inace, nego si je Otik mislil; domneval je da se bode pri rarekovanji dobro nasmijal in s krasno narekovalko, katera ga je zjutraj tako pomenljivo pogledala, malo pošalil; in glej, na enkrat je postal tako resen in molčeč kakor obeženski. Taka tihotà je bila v sobi, ko se je Enefa končno pri njem postavila, da je bilo slišati muho brenčati, in Otik se nij ganil, ko je Enefa njemu in sebi z desnico naredila preko čela križ ter mu lahko glavo vzdignila, naklonivši jo lično nad skledo. Kaj bi bili v Pragi, rekli ko bi ga bili videli? Ali on se je v tem trenutku malo na Prago spominjal; Enefini varni dotikljaj ga je prešinil po vseh udih. Enefa je pobrala ves oves

skrbno v roke, in spuščala zrnca za zrncom črez njegovo skloneno čelo v vodo, ponavljaje zraven trikrat zaporedoma z tako ljuboznjivim in pobožnim glasom, da mu je segel v srce kakor zjutraj njen pogled, poln navdušenega, tihega spoštovanja.

„Rotim vas uroki uročice! Ste li iz ljudi, pojte na travnik, ste li iz vetra, v hosto, ste li z uroka v ogenj, ste iz vode, v morje. Tam grabite, bodite, pikajte, ali tej glavi do smrti dajte mir. K temu pomagaj bog oče, bog sin in sveti duh.“

Ko je dokončala svoje zarekovanje, mu je zopet z desnico položila polagoma glavo na zofo ter pogledala v skledo.

„Le pogledjte, gospodarica“ zaklicala je in glas njen se je radostno razlegal po sobi; „ni enega zrnca nij v vodi, ki bi ne stalo — vsi do zadnjega so se postavili v vodi, to je jako dobro znamenje. Ko bi oves leže plaval, ne bi bilo veliko upanja, da bi

urok tako hitro prešel; ker je pa tako, bo izgubil vaš gospod doktor gotovo kmalu in za smirom svojo trpljenje.“

In ko se je zopet sramežljivo proti Otiku obrnila, rdè se kakor malina, tu se je razjasnil njen obraz tako blaženo, kakor ko jo je v smrečji srečal. In dobil je prepričanje, da mu nij narekovala one boleznì le z ustmi, ampak tudi z srcem.

Drugokrat bi bil Otik vselej, posebno pa po takem spoznanji, odgovoril z kakšnim prevzetnim dovtipom; takrat se pa nij mogel nobene šale spomniti. Zdel si je sploh zraven kantorčice tako okoren, kakor še nikoli v življenji; zjutraj je iskal besede, ko jo je srečal in zdaj zopet nij vedel, kaj bi jej rekel. Res napenjati se je moral, predno je spravil iz sebe prisiljeno šalo, mej tem ko je mati Anko klicala, da bi skledo z ovsom pokrila s predprtom in jo pazljivo v potok izlila, naj bi odnesla uroke tekoča voda.

Domače stvari.

— (Ljubljanska volitev.) V nedeljo je bil v čitalnični dvorani volilni shod narodnih meščanskih volilcev. Prišlo je k shodu čez 60 volilcev. Predsednik gospod Perme poudarja važnost volitve za deželni zbor in nasvetuje g. J. Debevca, kateri je uže pri poslednjih volitvah bil od narodne strani kandidovan, za kandidata. G. Debevec pravi, da mu nij mogoče prevzeti kandidature, da pa živo priporoča volilcem, naj postavijo za kandidata g. dr. Mošeta, advokata v Ljubljani. G. dr. Moše je obče čislán, je dober narodnjak, značajan in zgovoren mož, ima tedaj vse lastnosti, da ljubljansko mesto dostojno zastopa v dež. zboru; z njim tudi še najprej zmagamo, če smo vsi edini. G. Debevec tedaj zbranim volilcem na srce polaga, naj ne samo sprejmo kandidature g. dr. Mošeta, ampak tudi z vso energijo zanjga delajo. G. dr. Zarnik izjavlja, da je g. dr. Moše pripravljen, kandidaturu prevzeti pa samo, če cela narodna stranka v Ljubljani edino in složno postopa in dela. Debate so je dalje udeležili gg. Perme, Murnik, Lozar, Horak, dr. K. Bleiweis, dr. Vošnjak. Glasovalo se je z listki in je bil g. dr. Moše z vsemi proti trem glasom, ki so se razcepili, za kandidata izbran. Potem se je postavil narodni volilni odbor z nedoločenim številom udov, Odboru se je naložilo, da precej začne svoje delovanje, ker je samo še osem dni časa do volitve. — G. dr. Moše je tedaj narodni kandidat za ljubljansko mesto. Kdor pozna tukajšnje razmere, mora priznati, da je ta kandidatura najsrečnejše izbrana in če je sploh upanje zmage, nad čem ne dvomimo, je g. dr. Moše kandidat, s katerim najlažje prodremo. Treba pa je edinosti in pred vsem energičnega delovanja.

— (O goriškem deželnem zboru) piše „Soča“: „Naš deželni zbor ima letos predzadnjo sesijo, še enkrat se snide drugo leto, in 1876 bodo spomladi nove volitve, če ne nastopi kak nepričakovan dogodek, kateri ga razžene, kakor se je leta 1870. zgodilo. Vsi zbori deželni ali državni imajo svojo postavno redno dobo za zborovanje, ki traja po 3. 5 tudi 6 let, in potem se obnovijo, kar je kaj koristno in neobhodno potrebno, da ljudstvo razsodi, ali je zadovoljno se svojimi poslanci in z vlado ali ne, in vsaj da pošlje nove, čile moči v nje, če vidi, da so se stare utrudile. Večkratne vo-

litve so tudi v tem obziru dobre, ker oživljajo vse ljudstvo, in ga obvarujejo politične zaspanosti. Nam Avstrijancem ne preti taka nevarnost zaradi prereditkih volitev, ker imamo voliti v občine, deželne zборе, zraven imamo še druge zastope in mnogo privatnih društev. Kolikokrat smo uže volili od leta 1861 naprej! Vsakako so prav te večkratne volitve vzbudile avstrijske narode in so hasnile zlasti nam Slovencem, ki smo poprej le životarili. Počasi smo se povzdignili do politične previdnosti in zrelosti. Nadejati se je, da pridemo tudi do tega, kajti v narodu se kuha in vsakdanje skušnje ga sčasoma vendar zmordijo, da prave može izvoli. Pred nekerimi leti še so volilci tu pa tam na vprašanje, za koga bodo glasovali, nekaj trenutkov pred volitvijo odgovarjali: Ne vemo še, župan precej pride, in nam uže pove, koga da imamo voliti. No, zdaj se je vendar na boljše obrnilo, in volilci saj v velikem številu sami premišljavajo, kaj imajo storiti, in se po tem po lastnem prepričanju pridružijo tej ali drugi stranki. — Pa pustimo volitve in vrnimo se k našemu deželnemu zboru, kateri bi imel zdaj skupaj biti, pa nij, ker nema nič pripravljenega gradiva za delovanje, kakor smo uže zadnjič omenili. — Zdaj ima postavodajen odsek vsak dan sejo, da se posvetuje o vladnem predlogu zaradi zemljiščnih knjig. — Ta predlog, kateri nij še prevojen v oba deželna jezika, je menda podoben vsem drugim enakim postavam za druge kronovise, iz česar se vidi, da vlada tudi v takih materialnih zadevah hoče centralizovati. — V predlogu je, kakor se sliši, marsikatera določba, ki nij za našo deželo praktična, ker preokorna in predraga; za našo deželo je bil g. svetovalec in dež. odbornik Gorjup izdelal kaj praktično in razumljivo postavo o zemljiščnih knjigah. G. Gorjup je svoje delo naslanjal na mnogoletne svoje izkušnje in na popolno poznanje razmer na Goriškem; nobeden več, nego on ne pozna tabularne zadeve v naši deželi. — Naš dež. zbor je tedaj njegovo delo predložil ministerstvu; pa ono se na vse to nij oziralo in nam pošlje čez dolgo let popolnoma novo šablonsko postavo. — V obče in v glavnih potezih tudi ta načrt nij slab, le nekatere manjše preuredbe bi bile žele, ko bi jih ministerstvo dovolilo. Če pa ne, menijo naši poslanci, da je boljše sprejeti tudi postavo, kakoršna je, samo da se enkrat začne, kajti kar se bo v praktični vplavi postave nemogoče ali nekoristno pokazalo, morala bo vlada privoliti, da se kasneje spremeni in popravi. — Mi dalje pričakujemo od deželnega zbora, da bode slovesno protestoval proti novim šolskim naredbam, posebno pa proti temu, da ministerstvo meni nič tebi nič kar čez noč dež. avtonomne organe odstranjuje ali preustroja. Od naših slovenskih poslancev pa še posebej pričakujemo, da vlado interpeljuje glede porotnih sodnij in da zahtevajo za slovensko ogromno večino prebivalstva slovenske porotne sodnije.“

— (Stavbeni podvzetnik Hofman) v Ptuji je iznašel posebno ladijo ra reke in na to iznajdbo privilegij dobil.

— (Nove toplice.) Od Rake na Dolenskem se nam piše: „Ne daleč od tod v bližnji Bučki je kmetovalec J. Kirer na svojem posestvu našel izvrstno gorko vodo, kjer bi se mogle izvrstne toplice ustanoviti;

litve so tudi v tem obziru dobre, ker oživljajo vse ljudstvo, in ga obvarujejo politične zaspanosti. Nam Avstrijancem ne preti taka nevarnost zaradi prereditkih volitev, ker imamo voliti v občine, deželne zборе, zraven imamo še druge zastope in mnogo privatnih društev. Kolikokrat smo uže volili od leta 1861 naprej! Vsakako so prav te večkratne volitve vzbudile avstrijske narode in so hasnile zlasti nam Slovencem, ki smo poprej le životarili. Počasi smo se povzdignili do politične previdnosti in zrelosti. Nadejati se je, da pridemo tudi do tega, kajti v narodu se kuha in vsakdanje skušnje ga sčasoma vendar zmordijo, da prave može izvoli. Pred nekerimi leti še so volilci tu pa tam na vprašanje, za koga bodo glasovali, nekaj trenutkov pred volitvijo odgovarjali: Ne vemo še, župan precej pride, in nam uže pove, koga da imamo voliti. No, zdaj se je vendar na boljše obrnilo, in volilci saj v velikem številu sami premišljavajo, kaj imajo storiti, in se po tem po lastnem prepričanju pridružijo tej ali drugi stranki. — Pa pustimo volitve in vrnimo se k našemu deželnemu zboru, kateri bi imel zdaj skupaj biti, pa nij, ker nema nič pripravljenega gradiva za delovanje, kakor smo uže zadnjič omenili. — Zdaj ima postavodajen odsek vsak dan sejo, da se posvetuje o vladnem predlogu zaradi zemljiščnih knjig. — Ta predlog, kateri nij še prevojen v oba deželna jezika, je menda podoben vsem drugim enakim postavam za druge kronovise, iz česar se vidi, da vlada tudi v takih materialnih zadevah hoče centralizovati. — V predlogu je, kakor se sliši, marsikatera določba, ki nij za našo deželo praktična, ker preokorna in predraga; za našo deželo je bil g. svetovalec in dež. odbornik Gorjup izdelal kaj praktično in razumljivo postavo o zemljiščnih knjigah. G. Gorjup je svoje delo naslanjal na mnogoletne svoje izkušnje in na popolno poznanje razmer na Goriškem; nobeden več, nego on ne pozna tabularne zadeve v naši deželi. — Naš dež. zbor je tedaj njegovo delo predložil ministerstvu; pa ono se na vse to nij oziralo in nam pošlje čez dolgo let popolnoma novo šablonsko postavo. — V obče in v glavnih potezih tudi ta načrt nij slab, le nekatere manjše preuredbe bi bile žele, ko bi jih ministerstvo dovolilo. Če pa ne, menijo naši poslanci, da je boljše sprejeti tudi postavo, kakoršna je, samo da se enkrat začne, kajti kar se bo v praktični vplavi postave nemogoče ali nekoristno pokazalo, morala bo vlada privoliti, da se kasneje spremeni in popravi. — Mi dalje pričakujemo od deželnega zbora, da bode slovesno protestoval proti novim šolskim naredbam, posebno pa proti temu, da ministerstvo meni nič tebi nič kar čez noč dež. avtonomne organe odstranjuje ali preustroja. Od naših slovenskih poslancev pa še posebej pričakujemo, da vlado interpeljuje glede porotnih sodnij in da zahtevajo za slovensko ogromno večino prebivalstva slovenske porotne sodnije.“

— (Stavbeni podvzetnik Hofman) v Ptuji je iznašel posebno ladijo ra reke in na to iznajdbo privilegij dobil.

— (Nove toplice.) Od Rake na Dolenskem se nam piše: „Ne daleč od tod v bližnji Bučki je kmetovalec J. Kirer na svojem posestvu našel izvrstno gorko vodo, kjer bi se mogle izvrstne toplice ustanoviti;

to se razumeva, ako bi se pritok mrzle vode odstranil.

— (Jezuiti dedinolvci.) Graška deželna nadsodnja je te dni spoznala v pravdi, katera je tekla proti očetom jezuitom, ki so si po zvijači mislili pridobiti neko dedščino. V Konjicah je namreč umrla neka Ana Bartl in ko se odpre njena zadnja volja, najde se, da so jezuiti imenovani za dediče celega čez 40.000 gld. znašajočega premoženja. Revna žlahta pa ničesar nij dobila. Vsled tega so žlahtniki tožili jezuite, in graška deželna nadsodnja je res spoznala, da je poslednja volja neveljavna, ker so po pričah dokazane velike nepostavnosti od strani dedičev jezuitov.

Razne vesti.

* (Karlistična divjost.) Eden oddelek karlistične čete je srečal pri Cadorni kmeta, ki je bil na potu v Barcelono, da si tam delo poišče. Kmet pripoveduje Karlistom, kam da hoče ter jim pokaže priporočilno pismo. Divjaki pa vzamejo pismo in ga z dolgim žrebljem nesrečnežu na hrbet pribijejo. Vse v imenu vere!

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Nemčiji.

Vsem trpečim zdravje po izvrstni Revalescière du Barry, katera brez porabe leka in brez stroškov sledeče bolezni odstrani: bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučih, jetrah, žlezah, na slisnici, v dušnjaku, v mehurju, in na ledvicah, tuberkole, sušico, nadihu, kašelj, neprebavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje tudi ob času nosečnosti, skalno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenji, ki so vsem lekom zoperstavljala se:

Spričevalo št. 73.928.

Waldeg na Štajerskem, 3. aprila 1872.

Hvala Vašej Revalescière, katero sem jaz, 50 let star mož, skozi 2 leti neprestano užival, sem od mojega 10letnega trpljenja: otrpnost na rokah in nogah, skor popolnem ozdravel in opravljam, kakor v najboljših časih, svoje posle. Za to meni izkazano veliko dobroto Vam izrekam s tem srčno zahvalo.

Br. Sigm o.

Spričevalo št. 93.268.

Trapani v Siciliji, 13. aprila 1870.

Moja žena, žrtva strašnih, nervoznih bolečin, s hudo oteklino na celém životu, s srčnim bitjem, nespečnostjo in vraniceno v najhujši stopinji, je bila od zdravnikov za izgubljeno znatrana, kar sem se odločil pribežati k Du Barry-evi neprecenljivi Revalescière. To izvrstno sredstvo je na začudenje mojih prijateljev, v kratkem času one strašne bolečine ozdravilo in mojo ženo tako okrepčalo, da se je, dasiravno 49 let stara, plesov udeležiti mogla. To Vam naznanjam na korist vseh enako trpečih in se Vam srčno zahvalim.

Atanasio Barbera.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalescière pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila.

V plehaših puškah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v puškah 4 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lendži Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dnajška hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih.

Tuji.

29. avgusta:

Evropa: Dr. Traun iz Celovca. — Traun, Vadrik, Hofbauer, Traser iz Dunaja. — Ketzel, Rudolf iz Kamnika.

Pri Slonu: Hes iz Kranjske gore. — Silberstein, Mohr, Berenger, Grabner iz Dunaja. — Krapš iz Karlova. — Pretoni iz Rudolfova. — Hantsch Dolinar iz Celovca. — Formaro, Spongia B. in G. iz Gorice.

„Sem baba po bogu,
pomagam kjer morem,
in kar ne morem
prepustim bogu.“

Ali na enkrat omolkne ter ga plašno pogleda.

(Dalje prih.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	71	gld.	75	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	"	85	"
1860 drž. posojilo	109	"	20	"
Akcije narodne banke	974	"	—	"
Kreditne akcije	239	"	75	"
London	109	"	80	"
Napol.	8	"	82	"
C. k. cekini	—	"	—	"
Srebro	104	"	—	"

Kegljanje na dobitke

bode v Škofjiloki na Štemarjah

od 2. do 27. sept. od 9. ure zjutraj do 10. ure zvečer.

Dobitki bodo sledeči: 1. dob. 3 ces. cekine; 2. dob. 2 ces. cekina; 3. dob. 1 ces. cekin; 4. dob. 1/2 ces. cekina; 5. dob. 3 gld.

v srebru; 6. dob. 2 gld. v srebru. Čisti dobiček je namenjen nesrečnim Dolenjcem v novomeški okolici. 27. sept. se bode kegljanje končalo in dobitki razdelili ob 6. uri zvečer. Vsi, kateri žele ubogim poškodovanim Dolenjcem pomagati, so uljudno prošeni se obilno kegljanja udeležiti.

(247—1)

Odbor.

Poziv.

Jaz sem 25. marca pr. l. pri sl. zavarovalnem zavodu „Victoria“ svoje hiše na Vrhu pri Moravčah na Kranjskem zoper ogenj zavaroval. Dne 30. dec. lanskega leta me je nesreča zadela, da je ena mojih hiš z gospodarstvenimi poslopiji vred pogorela. Kljub mojemu deseterkratnemu zahtevanju, kljub priloženemu certifikatu od občine, še do danes nisem dobil nobene odškodnine. Nastopam torej pot javnosti, pozivam s tem zavarovalnico „Victoria“, naj mi v 14 dneh moje pravično terjanje odškodnine tem bolj gotovo izpolni, ker bodem sicer po preteku tega obroka sodnijski pot nastopil.

(248)

Anton Jeme.

Z izvrstnimi spričali previden, želi nek (250—1)

majer,

ki uže več let pri neki graščini za majerja služi, v službo stopiti. Oglasi na pisma naj se pišejo: Janez Pirc, majer post rest. Arch.

J. NEUHÖFER,

c. kr. dvorni optikar in mehanikar.
Fabrična glavna zaloga na Kohlmarkt-u 7
na Dunaji,

si dovoljuje čestitemu p. t. občinstvu naznanjati, da je vsled mnogih pozivov od strani svojih čč. kupovalcev sklenil,

bogato asortirano zalogo optičnega blaga
za nekaj dni tukaj odpreti.

Prodajalnica v hotelu pri Slonu (Elefant) v I. nadstropji.

Prodaja po fabrični ceni po cenitnem kurantu.

Razprodaje se od 9. do 12. in od 1. do 6.

(249—1)

Važno za g. trgovske pomočnike
manufakturne branché!!!

Dunajska fabrikna zaloga manufakturnega blaga, katera uže ima nekatere filijale v provincijah, hoče še nekaj detailskih trgovin v provincijalnih mestih napraviti. V ta namen išče trgovske pomočnike ali izvedence v zgoraj imenovani branchi, kateri bi znali samostalno trgovino voditi, imajo dobro ime in kapital od 1000 do 6000 gold. na razpolaganje. Ta kapital služi kot kavejca za zaupano blago, katero ima 5 do 10krat toliko vrednosti. Prednost imajo gospodje, kateri uže dalj časa v enem mestu servirajo ali dobra znanstva imajo. (237—3)

Predlogi naj se store pod adreso: „Fabriks-Niederlage“ in Wien, poste rest. Hauptpost.

Razume se, da se molči od obeh strank; na vsako pismo se odgovarja.



Mej mnogimi naznanili, posebno za ure, merijo marsikateri na to, pokrajinske prebivalce preslepariti. Naj se vsak varuje z lastnega dobička takšne ure kupiti, za katere firma prodajalca ne dá dovoljne garancije. Pri meni kupljene ure se vsak čas ali izmenjajo ali nazaj vzamejo, dokaz najstrogejša solidnosti!

Neverjetno, pa resnično!

Za 10 in 12 gl. prava angleška, srebrna cilindrična ura, s čisto verižico, medaljonom, etuijem, ključem in 5letnim garantilnim listom, in z rezervnim urnim steklom vred. Taiste krono-časomerne ure, najfinejše v ognji pozlačene samo 12 gld. 50 kr.

15 in 20 gl. velja praktična, dobra in čista remontoirna ura, tako zvana cesarska ura, ki je najboljšo delo, kar se more misliti; zdravnikom in p. duhovnikom itd. se te ure ne morejo dovolj priporočati, ker so očitni dokazi, da takšna trpežna ura niti za sekundo zaiti ne sme.

Za 15 in 18 gl. se dobijo moderne vojaške ure, lahke, lične, poleg tega jako elegantne in okusne, in kar je glavna reč, zelo natančno gredo in so po čudno niski ceni; k takej uri dobi vsaki imitirano srebrno urno verižico po modernem fazonu z ključem, etuijem, medaljonom in 5letnim garantilnim listom.

Samo 18 ali 25 gl. prava angleška srebrna siderna ura, savonete z dvojnimi pokrovom, najfinejše gravirana, s verižico in garantilnim listom vred.

Samo 13 gl. prava angleška, srebrna in v ognji pozlačena kronometer-ura z verižico, medaljonom iz talni-zlata, usnjatim etuijem in garantilnim listom.

Samo 16 ali 17 gl. prava angleška Prince of Wales-remontoirna ura, najmočnejšega obsega, s kristalnim steklom, kolesjem iz nikla v pravem, čistem talni-zlatu; te ure imajo celo pred družimi to prednost, da se brez ključa navijajo; k takšnim uram dobi vsaki talni-zlato verižico z medaljonom in garantilnim listom vred zastoj.

Samo 14 ali 17 gl. celo majhna ura za gospe, iz pravega srebra in prav pozlačena, s verižico okolo vrata in garantilnim listom vred.

Samo 20 gl. prava angleška najfinejša v ognji pozlačena srebrna kronometerna ura z dvojnimi pokrovom, najfinejše emailirana, s fino verižico medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 18 ali 20 in 25 gl. najfinejša prava angleška siderna ura, na 15 rubinov, z verižico, medaljonom, usnjatim etuijem in garantilnim listom vred.

Samo 20 in 25 gl. srebrna remontoirna ura, se brez ključa navija, z verižico in medaljonom vred.

Samo 40, 50 in 60 gl. zlata ura za gospe z diamanti, prava angleška srebrna remontoirna ura z dvojnimi pokrovom, garantovana in patentovana.

Samo 30, 35 in 40 gl. zlata ura za gospe z verižico, medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 23, 25 in 27 gl. prava angleška zlata siderna ura s kristalnim steklom.

Samo 35, 45 in 50 gl. fina zlata remontoirna ura s kristalnim steklom, 105 in 115 gld. z dvojnimi steklom.

Samo 60, 75 in 100 gl. pravi angleški kronometer, z remontoarom, dvojnimi pokrovom in kristalnim steklom.

Samo 200—300 gl. pravi angleški kronometer, z remontoarom, dvojnimi pokrovom in kristalnim steklom.

Razen tega vse kje drugod ali od kogar drugega razglašene ure ceneje.

Delavnica za poprave ur.

Stare ure, večkrat dragi družinski spominki, se popravljajo in ponavljajo. Cena poprav s 5letno garancijo gl. 1 1/2, gl. 3, 5 do 10 gl.

Zlatnine

od c. kr. urada za kovani denar na Dunaji kot prave uradno izprobane.

Prstani.

Prstani za dame gld. 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 15.
Pečatni prstani za gospe gld. 8, 10, 11, 12 do 20.
Zakonski prstani gld. 5, 6, 7, 8.

Zlate urne verižice.

Verižice, kratke s ključem gld. 15, 20, 25, 30, 35 do 80 v vseh izdelanjih, kakor se moreš zmisliiti.
Verižice, dolge z gladkim ali fagoniranim premikačem z biseri ali na robce zbrusenim kamnom gld. 28, 30, 35, 40, 55, 60, 65, 70, 80 do 150.

Zlati medaljoni

za gospe in gospe.
Z zlahtnimi kamni gld. 14, 16, 18, 20, 22, 24, 30, 35, 40, 45, 50.

Zlate garniture.

Broše in uhani gld. 18, 20, 24, 30, 35, 40.
Z zlahtnimi kamni ali biseri gld. 36, 40, 45, 50 do 200.
Z dijamanti ali briljanti gld. 60, 80, 90, 100 do 500.

Zlati uhani.

Lečice za otroke gld. 1.25, 1.50, 1.75, 2, 3, s kamni ali brez njih.
Uhani, dolgi ali okrogli s kapljami ali brez njih, gladka ali z zlahtnimi kamni ali v obliki pušice gld. 12, 15, 18, 20 do 80.
Boutons z dijamanti ali briljanti gld. 50, 55, 90, 100 do 500.

Zlati gumbiči za srajce in manšete.

Z zlahtnimi kamni gld. 6, 7, 8, 10, 12, 14, 18, 20.

Zlate broše.

Navadne v najnovejši izvršitvi gld. 12, 15, 20 do 25.
S fotografijami gld. 12, 15, 16 do 40.

Zlati križci

gld. 6, 7, 8, 9, 10, 12.
Z biseri ali zlahtnimi kamni gld. 8, 9, 10, 12 do 25.

Zlate naprsne igle.

V raznih oblikah, Jockey, Sport itd. od gld. 5 do 30.
Z zlahtnimi kamni od gld. 5 do 30.
Z briljanti gld. 15 do 150.

Zlate bracelette.

Gladki obročki različne velikosti gld. 18, 20, 26, 30 do 60.
Z zlahtnimi kamni ali biseri 30, 36, 40, 50 do 80.
Z briljanti od gld. 80 do 500.

Pismena naročila

se na pošto povzete ali pošiljatev zneska v 24 urah izvrše. Na posebno zahtevanje se pošiljajo tudi ure in verižice na povzete na izbirko in se za neobdržano denar nazaj pošlje.

Moje cene so vedno nižje kakor najnižje povsod in jaz stojim s svojimi terjatvami na visoki časi.

Vsi, ki si nove ure in zlatnine naročiti želé,
Vsi, ki stare ure ali staro zlatnino za novo zamenjati hočejo, so prošeni, se na mojo firmo obrniti.

Philipp Fromm,

Uhren- und Goldwaaren-Fabrikant,
Rothenthurmstrasse 9, nasproti Wollzeile,

Wien.

Naslov naj se dobro zapomni.

(188—6)